

Για την ωφέλεια που χαρίζει η Εξομολόγηση

/ Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες

Δύο μεγάλα αγαθά φέρνει η εξομολόγηση σε όσους εξομολογούνται. Ένα, παίρνει την άφεση των αμαρτημάτων του. Άλλο, ισότιμος με τους μάρτυρες και τους δίκαιους γίνεται. Στο πρώτο, ότι παίρνει την άφεση των αμαρτημάτων, όλη η θεία Γραφή, Παλαιά και Νέα, είναι γεμάτη, αλλά δύο τρεις μαρτυρίες μόνον να σας αναφέρουμε, και δεν χρειάζονται περισσότερες.

Δέχτηκε ο αρχιτελώνης Ζακχαίος τον Κύριό μας στο σπίτι του, άνθρωπος αμαρτωλός, αφού όσοι τον έβλεπαν το έλεγαν: «και όλοι όσοι τα είδαν αυτά διαμαρτύρονταν κι έλεγαν ότι πήγε να μείνει στο σπίτι ενός αμαρτωλού». Και αμέσως εξομολογήθηκε πως έκανε συκοφαντίες και πήρε ξένες περιουσίες και θα τα επιστρέψει τετραπλάσια. Τί ωφελήθηκε με αυτό ο αμαρτωλός Ζακχαίος; Δικαιώθηκε. «Σήμερα ήλθε σωτηρία σ' αυτό το σπίτι». Ακούστε τι λέει ο φίλος του Χριστού Ιωάννης στις Επιστολές του: «Αν ομολογούμε τις αμαρτίες μας, ο Θεός, που είναι αξιόπιστος και δίκαιος, θα συγχωρήσει τις αμαρτίες μας και θα μας καθαρίσει από κάθε άδικη πράξη». Ακούστε τον ίδιο τον Θεό στον ευαγγελιστή των προφητών Ησαΐα τί λέει: «Λουσθείτε στο λουτρό της μετανοίας, γίνετε εσωτερικά καθαροί. Αφαιρέστε τις πονηριές από τις ψυχές σας, ώστε να είστε

καθαροί. Και ελάτε να συζητήσουμε, λέει ο Κύριος. Και εάν οι ψυχές σας εξ αιτίας των αμαρτιών σας είναι κόκκινες, εγώ θα τις κάνω λευκές σαν το χιόνι. Εάν δε είναι ακόμη περισσότερο κατακόκκινες, εγώ θα τις κάνω λευκές σαν το μαλλί των προβάτων».

Σκεφτείτε καλά την άφεση αλλά και την εξομολόγηση των αμαρτημάτων. Πρώτα λέει: «λουσθείτε». Δεν εννοεί απλό νερό, γιατί το απλό νερό δεν καθαρίζει αμαρτίες ψυχών, αλλά πλένει μόνο την επιφάνεια του σώματος. Αλλ' εδώ λέει: «λουσθείτε και αφαιρέστε τις πονηριές από τις ψυχές σας». Άλλο νερό λέει. Το ίδιο νερό λέει που σημειώνει ο προφήτης να τον πλύνει ο Θεός: «Ξέπλυνέ με από την ανομία μου και καθάρισέ με από την αμαρτία μου». Αυτό το νερό είναι το ζεστό νερό εκ Πνεύματος Αγίου, το νερό του θείου Βαπτίσματος. Είναι και άλλο, το της μετανοίας, που γίνεται με τα νερά των δακρύων, όπως λέει ο προφήτης: «με τα δάκρυά μου βρέχω το στρώμα μου» και «με τα δάκρυα λούω κάθε νύκτα το κρεβάτι μου». Αυτά τα δάκρυα πρέπει να χύνονται πρώτα με την κατάνυξη και με την συντριβή της καρδιάς, που είναι η ρίζα και η πηγή της εξομολογήσεως.

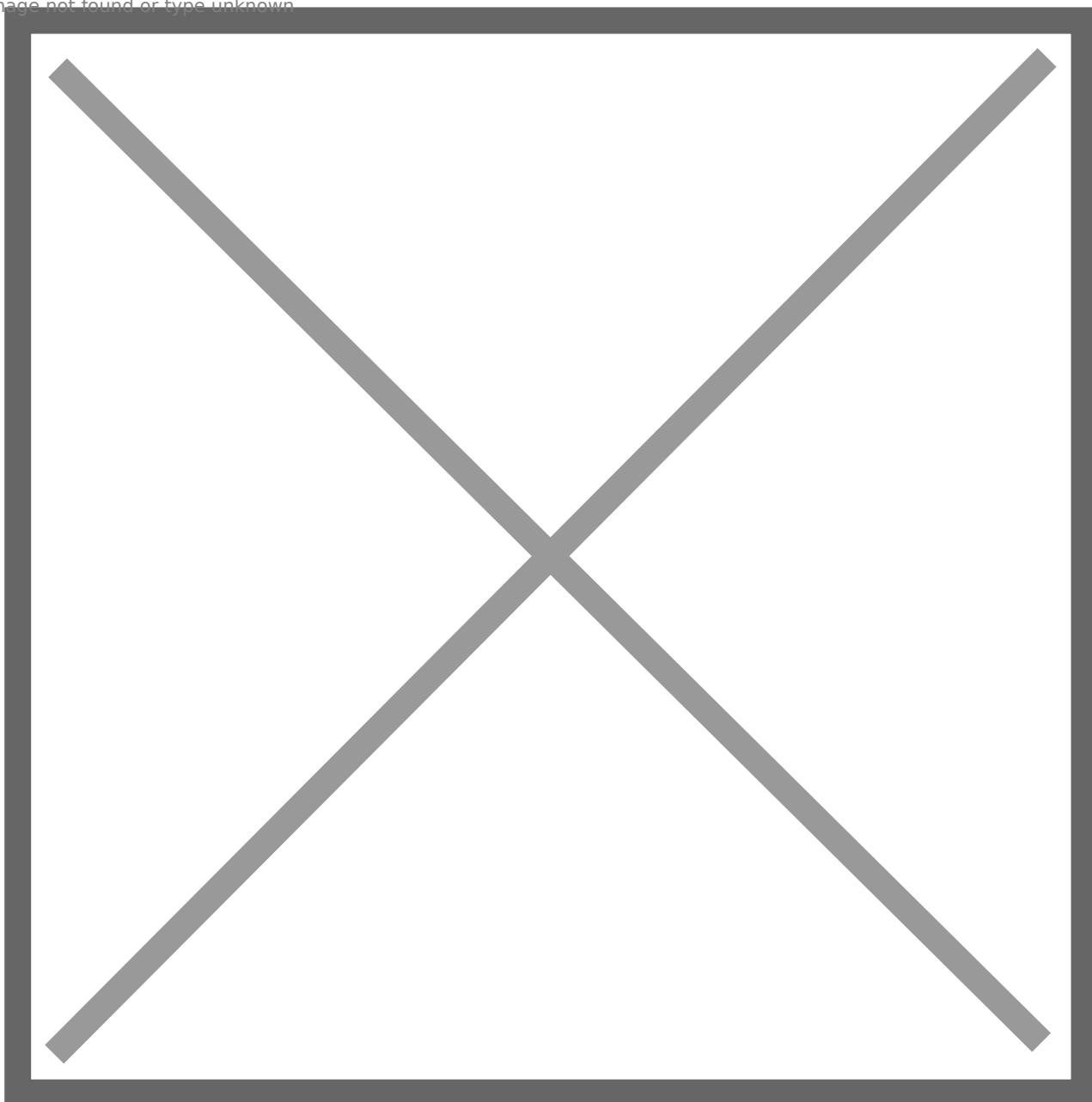
Όταν γίνεται αυτή η μετάνοια, η καρδιακή, τότε «ελάτε να συζητήσουμε». «Ελάτε μπροστά μου και ανοίξτε τα στόματά σας και πείτε μου το άδικο που σας έκανε ο εχθρός σας. Πείτε τα κακά που σας κάνει, και σας υπόσχομαι τις αμαρτίες σας να τις λευκάνω και να τις καθάρισω σαν εμένα τον ίδιο. Ότι χιόνι και πρόβατο είναι η ίδια η ανθρώπινη φύση μου, όπως έδειξα τα ρούχα μου επάνω στο όρος Θαβώρ,

λευκά σαν το χιόνι», όπως λέει ο ιερός Μάρκος: «και τα ρούχα του έγιναν αστραφτερά, κατάλευκα σαν το χιόνι». Θέλετε μεγαλύτερη άφεση απ' αυτή; Να κάνει τους εξομολογούμενους λευκούς, δηλαδή καθαρούς σαν το δικό του σώμα, «ο οποίος αμαρτία δεν έκανε και δεν βρέθηκε δόλος στο στόμα του»;

Να, μάθετε τώρα και το άλλο αγαθό που χαρίζει η αγία εξομολόγηση στους εξομολογούμενους. Και είναι αυτό: τους κάνει ισάξιους και ισότιμους με τους μάρτυρες και τους αγίους. Θέλω λοιπόν να δω τον αγιασμό και τη λαμπρότητα και τα στέφανα που έδωσε στους μάρτυρες και στους άλλους αγίους. Τί είδους είναι και με τί τρόπον τους την έδωσε αυτή τη λαμπρότητα; Να δω και να εξετάσω, αν μοιάζει με τον αγιασμό και στολισμό που δίνει στους εξομολογούμενους.

Τη λαμπρότητα των μαρτύρων και όλων των αγίων την φανερώνει στην ιερή Αποκάλυψη, στην οποία λέει ο ευλογημένος Ιωάννης ότι «το αρνίο άνοιγε τις σφραγίδες και όταν έφθασε στην πέμπτη σφραγίδα και την άνοιξε, είδε κάτω από το θυσιαστήριο τις ψυχές εκείνων που σφαγιάστηκαν για το λόγο του Θεού». Αυτοί είναι αναμφίβολα οι μάρτυρες και οι υπόλοιποι ά-γιοι, που με πολλούς τρόπους απονέκρωσαν τους εαυτούς τους για την αγάπη του Κυρίου μας. Μάλιστα λέει ότι αυτοί που σφαγιάστηκαν σαν να φώναζαν στον Θεό λέγοντας: «ως πότε, επιτέλους, Δέσποτα άγιε και αληθινέ θα έλθει η κρίση σου και θα πάρεις πίσω το αίμα μας απ' τους κατοίκους της γης;» Σαν να λένε: «Ω δικαιοτάτε Δέσποτα, δώσε μας εκείνο το τέλειο του στεφανώματος, να μας δουν εκείνοι που έχυσαν το αίμα μας, να στενάξουν βαριά για την ασέβειά τους και να δεχτούν την τιμωρία που τους αξίζει».

Image not found or type unknown

Εκεί λέει ότι δόθηκαν σ' όλους αυτούς στολές λευκές. Άραγε εκείνες οι λευκές στολές τί να ήσαν; Όπως φαίνεται στο φτωχό μου μυαλό, λέω να φανέρωναν τα τίμια και άγια σώματα των μαρτύρων, γιατί μόνο ψυχές έβλεπε παραπάνω, κάτω από το θυσιαστήριο και φωνάζοντας οι ψυχές τους έκανε δώρο, λεύκανε τα σώματά τους, δηλαδή τα αγίασε μέχρι τέλους των αιώνων. Πάλι θέλω να μάθω πώς τα έπλυνε τα σώματα αυτά. Την απάντηση έδωσε ένας από τους πρεσβύτερους στο ακόλουθο κεφάλαιο: «αυτοί είναι εκείνοι που πέρασαν το μεγάλο διωγμό· έπλυναν τη στολή τους και την λεύκαναν με το αίμα του Αρνίου». Αυτοί είναι, λέει, εκείνοι που βρίσκονται βασανισμένοι και θλιμμένοι στον κόσμο, όπως και ο δικός τους και δικός μας Κύριος το προέλεγε: «στον κόσμο θα έχετε θλίψη». Αυτοί έπλυναν τις στολές τους και τις λεύκαναν.

Αυτό το λεύκασμα της στολής παρουσίασε ο πατέρας του Ασώτου, όταν έλεγε: «βγάλτε την καλύτερη στολή και ντύστε τον», σαν να έλεγε: «Βγάλτε από τα σώματα αυτών την μαυρίλα της κοσμικής και δαιμονικής πλάνης και ντύστε τα, λευκάνετέ τα με την λευκότητα του αγιασμού». Αυτό το λεύκασμα, μάλιστα με το αίμα του αρνίου του μυστικού, του Κυρίου μας, φανέρωσε εκείνος ο νεανίσκος που ήταν στον τάφο του Κυρίου το πρωί την Κυριακή, όταν πήγαν να ζητήσουν το σώμα του Χριστού, η Μαγδαληνή Μαρία και οι άλλες, ο οποίος φορούσε στολή λευκή, σαν να έδειχνε ο άγγελος με τι τρόπο λεύκανε και σώματα και ψυχές ο αναστημένος Ιησούς. Είναι δε αυτό το θαυμαστό: πώς το κόκκινο αίμα λεύκανε; Λέει τον τρόπο: έπλυνε πρώτα, έπειτα λεύκανε. Το πλύσιμο φανερώνει την αφαίρεση της μεγάλης θλίψεως, δηλ. της αμαρτίας του Αδάμ, όπως γι' αυτό έλεγε ο προφήτης: «ξέπλυνέ με από το ρύπο της ανομίας μου και καθάρισέ με από την αμαρτία μου». Αυτό το πλύσιμο με την μυστική δύναμη του Πνεύματος έκανε το γεμάτο χάρη αίμα του αρνίου, το δε λεύκασμα, δηλ. τον αγιασμό και τα στεφάνια της δόξας, ο αναστημένος Ιησούς.

Για τον καθαρισμό αυτόν έλεγε ο μακάριος Παύλος: «Ο Χριστός μπήκε μια για πάντα στα άγια των αγίων για να προσφέρει όχι αίμα από ταύρους και μοσχάρια, αλλά το δικό του αίμα, εξασφαλίζοντάς μας έτσι την αιώνια σωτηρία». Μάθαμε το στολισμό που το καθαρό αρνίο, ο Ιησούς Χριστός, με το πανάχραντο αίμα του πρόσφερε στους ευλογημένους μάρτυρες και τους άλλους αγίους.

Θέλω τώρα να δω, αν και ο στολισμός που γίνεται και στους εξομολογούμενους είναι όμοιος. Και λέω, ναι! Αμέσως ο μακάριος Ιωάννης αναφέρει την απολύτρωση των αμαρτωλών από τον Χριστό και φαντάζεται και κηρύττει τον Χριστό αρνίο. Δηλαδή, όπως ο Χριστός ως αρνίο λεύκανε τους μάρτυρες, έτσι και τους αμαρτωλούς. «Αυτός», λέει, «είναι ο αμνός του Θεού, που παίρνει την αμαρτία από πάνω απ' τους ανθρώπους». Ο ίδιος Θεός λέει στον Ιεζεκιήλ: «Εάν όμως ο

αμαρτωλός μετανοήσει και περιφρονήσει όλες τις αμαρτίες, που έκανε, και προσπαθήσει να τηρήσει όλες τις εντολές μου και να εφαρμόσει δικαιοσύνη και έλεος, θα μακροημερεύσει και δεν θα τιμωρηθεί με πρόωρο θάνατο. Όλα τα αμαρτήματα, τα οποία είχε διαπράξει, δεν θα τα, θυμηθεί πλέον ο Θεός. Χάρη δε στην ενάρετη ζωή του, την οποίαν ζει, θα ζήσει επί μακρόν». Όποιος επιστρέψει, λέει, από τις ανομίες του, θα ζήσει. Και πώς θα ζήσει; Να κατοικήσει η ζωή σ' εκείνον, που είναι ο ίδιος Θεός, όπως λέει: «Εγώ είμαι η ζωή και η αλήθεια». Και τί είδος ζωή θα ζει έχοντας τον Χριστό μαζί του;

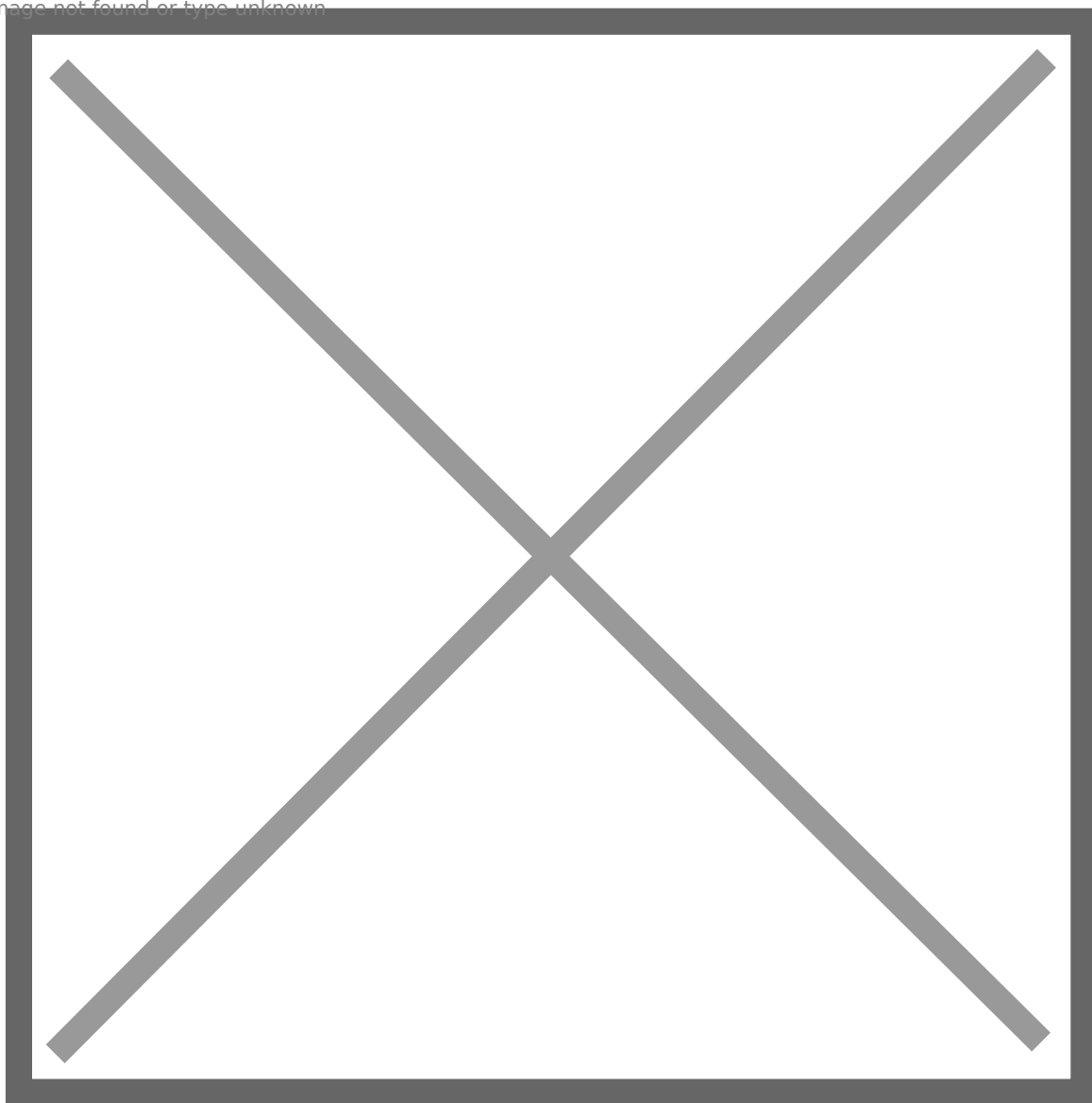
Να γνωρίζει τον πατέρα του ουρανού, όπως λέει ο ίδιος ο Χριστός: «Και να ποια είναι η αιώνια ζωή: Ν' αναγνωρίζουν οι άνθρωποι εσένα ως τον μόνο αληθινό Θεό, καθώς κι εκείνον που έστειλες, τον Ιησού Χριστό».

Ω τρισμακάριε άνθρωπε, που με αληθινή μετάνοια εξομολογείσαι. Ω, πως γίνεσαι κατοικητήριο του Υιού του Θεού, και γνώστης του ουράνιου Πατέρα! Από τώρα σου λέω τα καλά μηνύματα, πως, όταν ανέβεις στην αιώνια ζωή, θα βλέπεις τον Πατέρα των φώτων και θα τον γνωρίζεις. Ακούστε, αδελφοί μου τίμιοι, για τους μετανοημένους. Ακούστε άρχοντες, ακούστε αρχιερείς και ιερείς τα αγαθά, δηλαδή τα στολίδια και τα πλούτη που δίνει ο ουράνιος Δεσπότης στους μετανοημένους, και τότε θα τους ονομάσετε και μόνοι σας ισότιμους με τους μάρτυρες.

Στον Ησαΐα: «Αυτά λέει ο Ὑψιστος, ο επαναπαυόμενος εν μέσω των αγίων. Αυτός ο οποίος δίνει καρτεριά και δύναμη στους ολιγόψυχους, παρέχει ζωή στους συντετριμμένους στην καρδιά. Τον αμαρτωλό επειδή παρέβη το θέλημά μου και αμάρτησε για λίγο διάστημα, τον τιμώρησα και τον κτύπησα. Εγώ είδα την αλλαγή των δρόμων της ζωής του και τον θεράπευσα, τον παρηγόρησα, και του έδωσα πραγματική παρηγοριά». Για την αμαρτία, λέει, πως λίγο τον τιμώρησε. Αλλά, λέει, βλέποντας τους ταπεινούς δρόμους της καρδιάς, τους γεμάτους μετάνοια και εξομολόγηση, του έδωσε την αληθινή παρηγοριά. Αυτούς τους δρόμους, που και ο προφήτης σημείωσε στους χαριτωμένους Ψαλμούς: «τα μονοπάτια της ζωής μου, ως και τις μεγάλες πορείες και δρόμους που ακολούθησα συ παρακολούθησες και προείδες, και έμαθες ότι δεν υπάρχει δόλος στη γλώσσα μου». Σαν να λέει: «Στην εξομολόγησή μου, δεν σου λέω ψέματα». Και παρακάτω: «εξετάσε και γνώρισε τον τρόπο της ζωής μου». Ποια δε παρηγοριά λέει να του δώσει; Το Άγιο Πνεύμα, που στο Ευαγγέλιο το ονομάζει Παράκλητο Αλήθειας. «Και εγώ θα παρακαλέσω τον Πατέρα να σας δώσει άλλον Παράκλητο, το Πνεύμα της Αλήθειας, ώστε να είναι για πάντα μαζί σας. Αυτό ο κόσμος δεν μπορεί να το δεχτεί, γιατί ούτε το διακρίνει ούτε το γνωρίζει· εσείς το γνωρίζετε, γιατί μένει κοντά σας και θα υπάρχει μέσα σας».

Τρία μεγάλα πράγματα σκέφτομαι, αδελφοί μου, ότι κάνει ο Κύριός μας για να δοξάσει όσους προσέρχονται με μετάνοια και εξομολόγηση. Ένα, βαπτίστηκε αν και δεν είχε ανάγκη να βαπτιστεί, γιατί «δεν διέπραξε καμιά παρανομία, ούτε βρέθηκε ποτέ δόλος και ψέμα στο στόμα του». Ούτε είχε ανάγκη να προσευχηθεί, αλλά προσευχήθηκε στην ανάσταση του Λαζάρου και στο όρος των Ελαιών. Στον Λάζαρο, όταν σήκωσε τα μάτια του στον ουρανό και είπε: «Πατέρα, σε ευχαριστώ γιατί με άκουσες», στο δε Όρος όταν «αφού γονάτισε άρχισε να προσεύχεται λέγοντας: Πατέρα, αν θέλεις, γλίτωσέ με από αυτό το ποτήρι».

Image not found or type unknown

Έτσι και να εξομολογηθεί δεν είχε ανάγκη, γιατί ήταν καθαρότατος, αλλά έδωσε υπόδειγμα εξομολογήσεως, σαν να είχε μικρό παράπονο ως άνθρωπος και το φανερώνει και το λέει στον παντοδύναμο Θεό. Στον προφήτη Ιερεμία παρουσιάζει τον εαυτόν του ως αρνίο. «Κύριε, συ ο οποίος κρίνεις με δικαιοσύνη, συ ο οποίος ερευνάς και γνωρίζεις νεφρούς και καρδίες, ας δώσεις να δω εγώ την εκ μέρους σου τιμωρία αυτών, διότι εγώ προς σε απεκάλυψα και εμπιστεύτηκα το δίκαιό μου. Εγώ δε ως αρνίο άκακο, που οδηγείται προς θυσία, δεν γνώριζα, που οδηγούμαι. Οι εχθροί μου σκέφθηκαν και πήραν πονηρές αποφάσεις εναντίον μου λέγοντες· ελάτε, ας βάλουμε στον άρτο του δηλητηριώδες βότανο, για να τον εξοντώσουμε». Άνοιξα, λέει, την καρδιά μου και λέω το παράπονό μου. Με σέρνουν αυτοί οι παράνομοι σαν ένα αρνί ταπεινό και άκακο για να με σφάξουν και σου λέω το μεγάλο δίκαιό μου και συ κρίνε. «Κρίνε με Θεέ μου, και εκδίκασε την υπόθεσή μου από ένα έθνος, που δεν πιστεύει σε σένα. Γιατί με απομάκρυνες από κοντά σου; Θεέ Πατέρα, γιατί με εγκατέλειπες, γιατί αφήνεις να με συνθλίβει ο εχθρός μου

ώστε να περνάω τις μέρες σκυθρωπός και θλιμμένος;»

Άλλο, που είναι το δεύτερο, λέει για τον άνθρωπο που εξομολογείται, πως μοιάζει με το στόμα του Θεού. Αυτό το αναφέρει στον προφήτη Ιερεμία, λέγοντας: «Εάν ξεχωρίσεις τον αληθινό και τίμιο λόγο μου από τον ανάξιο και ψευδή, θα είσαι συ σαν το δικό μου στόμα». Άραγε σε ποιον άνθρωπο αναφέρεται το Πνεύμα που μιλά στον προφήτη; Βέβαια περισσότερο αναφέρεται στο στενό συγγενή παρά στο ξένο. Και ποιος είναι ο πιο στενός συγγενής του καθενός ανθρώπου; Είναι η ψυχή του. Βέβαια και χωρίς αμφιβολία αυτή είναι το τίμιο πράγμα, επειδή είναι η εικόνα του αόρατου Θεού. Αναφερόμενος και ο Αριστοτέλης στην ψυχή, την ονομάζει «είδηση των καλών και τίμιων».

Τί λέει λοιπόν στον κάθε άνθρωπο; «Όποιος το τίμιο πράγμα, την ψυχή του, που αξίζει περισσότερο απ' όλο τον κόσμο, την ελευθερώσει από τον ανάξιο, από τα χέρια του διαβόλου και της αμαρτίας, θα είναι σαν το δικό μου στόμα». Και γιατί δεν είπε να είναι σαν εμένα, αλλά λέει σαν το στόμα μου; Το στόμα λέει λόγια και κόβει αμαρτίες, σαν να λέει: «Αν θέλει να ελευθερώσει την ψυχή του, πρέπει να πει λόγια κοφτερά στην εξομολόγηση». Και τότε εκείνο το στόμα θα το τιμήσω και θα του δώσω την ίδια αξία που έχει το δικό μου στόμα. Το δικό μου στόμα είναι εκείνο που επιτίμησε τον διάβολο και τον νίκησε, όταν είπε: «Φύγε από μπροστά μου, σατανά· τότε ο διάβολος άφησε τον Ιησού».

Έτσι και στο στόμα του εξομολογούμενου θα δώσω τη χάρη, ώστε να ξορκίζει τα δαιμόνια και μόνο να τα διώχνει αλλά να τα υποτάσσει· «Σας έχω δώσει εξουσία να πατάτε πάνω σε φίδια και σκορπιούς, και να κυριαρχείτε πάνω σ' όλη τη δύναμη του εχθρού». Το στόμα μου είπε στον κωφάλαλο: «Εφφαθά, που σημαίνει άνοιξε. Κι αμέσως άνοιξαν τ' αυτιά του και λύθηκε η δεμένη γλώσσα του και μιλούσε κανονικά». Έτσι θα τιμήσω και θα ενδυναμώσω το στόμα του εξομολογούμενου, να είναι στην υπόλοιπη ζωή του ο νους όχι κουφός στα θεία λόγια, αλλά χαριτωμένος και η γλώσσα του χρυσή για να ευλογεί τον Θεό.

Άλλο -και αυτό είναι το τρίτο- είναι ότι γι' αυτούς τους αμαρτωλούς που μετανοούν, ο Θεός ήρθε στον κόσμο και έγινε άνθρωπος και παραδόθηκε στον θάνατο. Λέει ο Ησαΐας: «Αυτός όμως τραυματίσθηκε για τις δικές μας αμαρτίες, ταλαιπωρήθηκε και υπέφερε για τις ανομίες μας. Παιδευτική τιμωρία έπεσε επάνω του για τη δική μας ειρήνη και σωτηρία. Χάρη δε στην πληγή εκείνου εμείς θεραπευτήκαμε». Λέει δε και ο Λουκάς ότι για τον άνθρωπο ο Υιός του Θεού εμφανίστηκε ως Σαμαρείτης και είδε αυτόν που κατέβαινε από την Ιερουσαλήμ στην Ιεριχώ, που έπεσε στους ληστές, ότι τον σπλαχνίστηκε και αφού «πήγε κοντά του, άλειψε τις πληγές του με λάδι και κρασί και τις έδεσε καλά».

Ποια πράγματα μπορούν να είναι σπουδαιότερα και πιο θαυμαστά από αυτά τα τρία που είπα, ότι για τη σπουδαιότητα της εξομολογήσεως και ο Χριστός εξομολογήθηκε και το στόμα του εξομολογούμενου τίμησε όπως το δικό του, και ότι μόνο για τους αμαρτωλούς ήρθε στον κόσμο; Ποια μεγαλύτερη τιμή μπορούν να έχουν τώρα οι μάρτυρες από τους εξομολογούμενους με μεγάλη συντριβή; Καμιά μεγαλύτερη τιμή και αξία. Θα έλεγα ότι οι μετανοούντες είναι σε μεγαλύτερη αξία από τους μάρτυρες. Γιατί δεν είδα στο ιερό Ευαγγέλιο να αναφέρεται στη χαρά που γίνεται στον ουρανό για τους μάρτυρες, αλλά γι' αυτούς που μετανοούν και τους εξομολογούμενους τα σφάλματά τους. Λέει: «Μεγάλη χαρά γίνεται στον ουρανό για την μετάνοια ενός αμαρτωλού».

Στην παραβολή του ασώτου υιού περιγράφει μόνος του ο Κύριός μας την ιστορία. Ήρθε, λέει, ο υιός και φώναξε στον πατέρα του ότι έκανε λάθος: «Πατέρα, αμάρτησα στο Θεό και σ' εσένα και δεν αξίζω να λέγομαι παιδί σου». Ακούστε πόσα δώρα και πόσες τιμές του έκανε εκείνος ο αγαθός πατέρας. Του έβγαλε τα βρώμικα ρούχα και τον έντυσε με καθαρά και όμορφα. Του έβαλε στο χέρι δακτυλίδι και παπούτσια στα πόδια. Έσφαξε το σιτευτό μοσχάρι, έστρωσε τραπέζι και κάθισαν να χαρούν. «Χαρείτε» λέει «γιατί αυτός ο υιός μου ήταν χαμένος για τις αμαρτίες, αλλά τώρα βρέθηκε για την μετάνοια και εξομολόγησή του».

Αφήνω στη δική σας κρίση να σκεφτείτε, αν είναι μεγαλύτεροι οι μετανοούντες με εξομολόγηση από τους μάρτυρες ή ίδιοι με αυτούς. Αλλά -ας το πω- είναι ισότιμοι με τους μάρτυρες. Γιατί την ίδια σκέψη που έχουν οι μάρτυρες για την αγάπη του Ιησού Χριστού, έχουν και οι μετανοούντες· και όπως απαρνούνται τη ζωή τους οι μάρτυρες, το ίδιο κάνουν και οι μετανοούντες. Το ίδιο μίσος και τον ίδιο πόλεμο που κάνουν οι μάρτυρες στον διάβολο, τον κόσμο και τη σάρκα, τα ίδια κάνουν και οι μετανοούντες. Γιατί απαρνούνται όλα τα πάθη της σάρκας, δηλαδή, νεκρώνουν τη σάρκα, όπως λέει ο απόστολος Παύλος στην προς Γαλάτας Επιστολή: «Όσοι είναι του Χριστού έχουν σταυρώσει τον αμαρτωλό εαυτό τους μαζί με τα πάθη και τις επιθυμίες του», όπως ακριβώς οι ευλογημένοι μάρτυρες να ένοιωθαν κάποια λύπη για τον αποχωρισμό του σώματος κατά τον μαρτυρικό τους θάνατο.

Αλλά και οι μετανοούντες, αφήνοντας τα πάθη του σώματός τους, ένοιωθαν πολλή λύπη, όπως λέει ο Παύλος. Αληθινή λύπη κατά Θεό, την λέει, που προκαλεί στους εξομολογούμενους ολοκληρωτική μετάνοια. Έτσι γράφει στους Κορινθίους: «Γιατί η λύπη που αντιμετωπίζεται σύμφωνα με το θέλημα του Θεού οδηγεί στη μετάνοια, κι αυτή καταλήγει στη σωτηρία, για την οποία κανένας δεν μετανιώνει. Αντίθετα η λύπη που προέρχεται από ανθρώπινα προβλήματα οδηγεί στον θάνατο». Ίσως να ήθελαν να καυχηθούν οι μακάριοι απόστολοι ότι ζούσαν στην εποχή του Χριστού και κάθονταν μαζί του και έτρωγαν και έπιναν και για την αγάπη του επρόκειτο να

μαρτυρήσουν χύνοντας το άγιο αίμα τους. Ας δοξαστούν οι αμαρτωλοί και τελώνες, που κάθονταν μαζί με τον Χριστό και τους Αποστόλους και ρωτούσαν οι Φαρισαίοι λέγοντας: «Γιατί τρώτε και πίνετε με τους τελώνες και τους αμαρτωλούς;». Και απαντώντας ο Ιησούς τους είπε: «Δεν έχουν ανάγκη από γιατρό οι υγιείς αλλά οι άρρωστοι· δεν ήρθα να καλέσω σε μετάνοια τους δικαίους αλλά τους αμαρτωλούς». Πότε κάθονται και τώρα οι αμαρτωλοί με τον Χριστό και τρώνε και πίνουν μαζί; Όταν παρουσιάζει ο ιερέας την ιερά εξομολόγηση ως τραπέζι, που έχει καλεσμένο τον Θεάνθρωπο Ιησού μαζί με τον Πατέρα και το Πνεύμα και έχει τους αμαρτωλούς ομοτράπεζους, και τρώνε οι αμαρτωλοί ως άρτο τα δάκρυα της μετάνοιάς τους, όπως λέει ο προφήτης: «τα δάκρυά μου έγιναν για μένα το ψωμί μου την μέρα και τη νύκτα καθώς μου λένε κάθε μέρα πού είναι ο Θεός σου;».

(Αγίου Γερασίμου Παλλαδά, Άπαντα, τ. Α, Έκδοση Ι.Μ.Μ.Βατοπαιδίου, 2014, σσ.144-154)

(Απόδοση στη νεοελληνική γλώσσα: Αλέξανδρος Χριστοδούλου, Θεολόγος)